

Sygn. akt VI GC 130/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Walus-Rzasa

Protokolant: st. sekretarz sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...)P. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

przeciwko: (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda (...)P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. kwotę 6.759,65 zł (sześć tysięcy siedemset pięćdziesiąt dziewięć złotych 65/100) tytułem kosztów procesu w tym kwotę 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 130/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 września 2016 roku

Pozwem z dnia 17 kwietnia 2015 r. powód A. B..P. Sp. z o.o. w R. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. kwoty 100 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 maja 2014 r. i kosztami postępowania.

Powód wskazał, że w dniu 16 stycznia 2014 r. strony zawarły umowę ubezpieczenia mienia powoda polisa typu (...) nr (...), której zakres obejmował m.in. ubezpieczenie mienia wymienionego w załączniku nr 2 do umowy od ognia i innych zdarzeń losowych oraz wandalizmu. Na mocy dodatkowej klauzuli stanowiącej załącznik nr 1 umowy ubezpieczenia mienie powoda zostało ubezpieczone również od awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń lub aparatów do wysokości 100 000 zł. Przedmiot ubezpieczenia zgodnie z załącznikiem nr 2 zawartej umowy stanowił m.in. sprzęt medyczny.

Powód podał, że w dniu 22 kwietnia 2014 r. doszło do uszkodzenia tomografu komputerowego marki T. (...) o numerze seryjnym (...), zainstalowanego przy ul. (...) w R., a z tytułu naprawy sprzętu poniósł koszty w wysokości 409 317 zł brutto. Powód zgłosił powstałą szkodę pozwanemu, który jednak odmówił wypłaty odszkodowania powołując się na zapis ust. 2 pkt 6 klauzuli ubezpieczenia awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń, aparatów wskazując, że powstałe uszkodzenie nie jest objęte ochroną ubezpieczeniową. W ocenie powoda szkoda w mieniu – uszkodzenie istotnych elementów tomografu komputerowego mieści się w definicji zdarzenia ubezpieczeniowego i wchodzi w zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela. Powód wskazał również, że łącząca strony umowa ubezpieczeniowa obejmowała ubezpieczenie mienia od szkód elektrycznych, co stanowi dodatkową umowną podstawę do wypłaty odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew (k.89-91) pozwany (...) S.A. V. (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany zakwestionował swoją odpowiedzialność za szkodę której naprawienia domaga się powód. Powołując się na treść ust. 2 pkt 6 klauzuli ubezpieczenia podtrzymał swoje stanowisko co do braku podstaw do wypłaty odszkodowania wskazując, że zgłoszona przez powoda szkoda nie jest objęta ochroną ubezpieczeniową w ramach zawartej umowy ubezpieczenia. Wskazał, że ze zleconych przez niego w toku postępowania likwidacyjnego ekspertyz rzeczoznawców wynika, że lampa tomograficzna, która uległa uszkodzeniu podlegała znacznie szybszemu zużyciu w toku eksploatacji tomografu, aniżeli sam aparat tomograficzny. Lampy tego typu wymieniane są w momencie stwierdzenia ich uszkodzenia. Tego rodzaju uszkodzenie zostało w myśl ust. 2 pkt 6 klauzuli ubezpieczenia awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń i aparatów wyłączone spod ochrony ubezpieczeniowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 16 stycznia 2014 r. strony zawarły umowę ubezpieczenia mienia powoda na okres od 16.01.2014 r. do 15.01.2015 r. potwierdzoną polisą typu (...) nr (...). Zakres umowy obejmował m.in. ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz wandalizmu. Przedmiotem ubezpieczenia były maszyny, urządzenia i wyposażenie powoda wymienione w załączniku nr 2 do umowy znajdującego zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz wandalizmu.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 ubezpieczeniem został objęty sprzęt medyczny powoda m.in. w postaci tomografu komputerowego marki T. (...) o numerze seryjnym (...), zainstalowany przy ul. (...) w R..

W ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych strony wprowadziły także klauzulę dodatkową: ubezpieczenia mienia od szkód elektrycznych. Zgodnie z treścią tej klauzuli zawartą w ust. 1 OWU ochrona ubezpieczeniowa obejmowała szkody w czynnych i zainstalowanych na stanowiskach pracy maszynach elektrycznych, aparatach elektrycznych i urządzeniach elektrycznych spowodowanych działaniem prądu elektrycznego. Wyłączenia ochrony ubezpieczeniowej zawierał ust 4 powyższej klauzuli.

Ponadto na mocy dodatkowej klauzuli stanowiącej załącznik nr 1 do umowy, ubezpieczeniem objęto także dodatkowe ryzyko: awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń lub aparatów. Zgodnie z ust. 1 załącznika nr 1 ubezpieczeniem zostały objęte szkody polegające na awariach lub uszkodzeniach maszyn, urządzeń i aparatów zainstalowanych w miejscu wymienionym w umowie, zdolnych do użytku i użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem, dla których testy próbne zostały zakończone z wynikiem pozytywnym; za awarię lub uszkodzenie uważa się stan techniczny maszyny, urządzenia lub aparatu, który ogranicza lub uniemożliwia jego dalszą eksploatację oraz nagłe zmniejszenie sprawności lub niesprawności maszyny, urządzenia lub aparatu ograniczające jego zdolność do działania. (ust. 1 zał. Nr 1 do umowy ubezpieczenia).

Zgodnie z ust. 2 pkt 6 klauzuli ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód w wymiernych narzędziach wszelkiego rodzaju, wymurówkach oraz obudowach i rusztach pieców oraz palenisk, a także dyszach palników oraz innych elementach, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny.

Limit odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie tej klauzuli ustalono na kwotę 100.000 zł.

Dowód: umowa ubezpieczenia z dn. 16.01.2014 r. - polisa typu (...) nr (...) k. 20-21, wraz z załącznikami nr 1 i nr 2 k. 22-23, OWU k. 24-76, 264-290

W dniu 22 kwietnia 2014 r. doszło do awarii tomografu komputerowego, podczas wykonywania badań tomografem C. A. przeszkolona w zakresie obsługi tomografu technik elektroradiolog stwierdziła komunikat błędu na komputerze obsługującym pracę urządzenia. Pojawiły się one również podczas podjęcia próby następnego badania. Po

skonsultowaniu się z serwisem producenta, zgodnie z wytycznymi aparat wyłączono odstępując od dalszych badań. Przybyły na miejsce serwisant stwierdził niesprawność tomografu.

Poniesiony przez powoda koszt naprawy uszkodzonego tomografu wyniósł 409 317 zł. (k. 220).

Powód zgłosił powstałą szkodę pozwanemu, który decyzją z dnia 25 sierpnia 2014 r. odmówił wypłaty odszkodowania. Pozwany powołał się na raport końcowy sporządzony w toku postępowania likwidacyjnego przez powołaną przez niego niezależną firmę rzeczoznawczą, z którego wynika, że lampa tomograficzna, która uległa uszkodzenia podlega znacznie szybszemu zużyciu w toku eksploatacji tomografu, aniżeli sam aparat tomograficzny. Lampy tego typu wymieniane są w momencie stwierdzenia ich uszkodzenia. Pozwany powołując się na ust. 2 pkt 6 klauzuli ubezpieczenia awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń i aparatów odmówił wypłaty odszkodowania stwierdzając, że zgłoszona szkoda nie jest objęta ochroną ubezpieczeniową. (k. 115).

W decyzji z dnia 12 grudnia 2014 r. pozwany po rozpatrzeniu odwołania podtrzymał swoje stanowisko co do braku podstaw do wypłaty odszkodowania. Pozwany ponownie powołał się na raport końcowy firmy rzeczoznawczej, z którego wynika, że podzespół lampy ulega szybszemu zużyciu, aniżeli urządzenie do tomografii komputerowej. Jest to element wymienny, który w toku eksploatacji ulega zużyciu. (k. 109).

Dowód: akta szkody 792890/1, w szczególności decyzje ubezpieczyciela z dn. 25.08.2014 r. k. 115, z dnia 12.12.2014 r. k. 109, wniosek powoda o ponowne rozpoznanie sprawy, raport końcowy firmy rzeczoznawczej C. L. k. 176-179

Pismem z dnia 12 lutego 2015 r. powód skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 409 317 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 27 maja 2014 r stanowiącej koszty usunięcia awarii tomografu komputerowego na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 23 luty 2015 r. pozwany odmówił wypłaty odszkodowania podtrzymując swoje stanowisko z decyzji z dn. 12.12.2014 r.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dn. 12.02.2015 r. k. 82-83, odpowiedź pozwanego – pismo z dn. 23.02.2015 r. k. 129

Bezpośrednią przyczyną powstania usterki było zużycie lampy rentgenowskiej. Uszkodzenie nastąpiło na skutek normalnego trybu zużycia. Lampa rentgenowska jest jednym z głównych elementów, niezbędnych do tworzenia obrazów badanego obszaru ciała ludzkiego w systemach tomografii komputerowej. Jest szczególnie narażona na uszkodzenia elektryczne i sukcesywne zużycie mechaniczne w normalnym trybie eksploatacji. Podczas wprowadzania ją w ruch podlega także dość dużym przeciążeniom mechanicznym.

Uszkodzeniu uległa jedynie lampa rentgenowska w skład której wchodzi jej obudowa (nazywana kołpakiem) i lampa właściwa w szklanej obudowie. Element ten nie podlega naprawie lecz całościowej wymianie na nowy.

Zgodnie z procedurą producenta, przy wymianie lampy należy równocześnie dokonać wymiany chłodnicy cieczy chłodzącej, która posiada wbudowaną pompę mechaniczno – elektryczną. Ona również ulega naturalnemu zużyciu w trakcie pracy jak i odcinek kabla wysokiego napięcia, który podlega procesowi starzenia przez co jego izolacja zmniejsza możliwości zapobiegania przebicia ładunku elektrycznego.

Elementy wymienione są elementami zużywalnymi, wymiennymi, o określonym czasie pracy i przydatności.

Elementy wymienione mają krótszy czas żywotności niż cały system tomografu komputerowego, jednak nie ma dokładnie określonego czasu, po którym należy je wymienić. Na żywotność elementów wpływ ma ilość wykonanych badań, ustalone warunki i parametry wykonywania badań, regularność przeglądów w zalecanych przez producenta odstępach czasowych.

Koszt naprawy i usunięcia usterki jest podyktowany cennikiem serwisowym wyłącznego przedstawiciela producenta sprzętu oraz fabrycznym cennikiem części zamiennych.

Producent sprzętu nie precyzuje po jakim czasie należy wymieniać wskazane elementy. O ich wymianie decyduje wynik testów sprawdzająco – kontrolnych zawartych w procedurach producenta. Przy wymianie lampy procedura narzucona przez producenta jasno określa, które elementy należy wymienić dla zachowania jakości i prawidłowego funkcjonowania urządzenia. Ze względu na bardzo skomplikowaną procedurę i technologię nie jest możliwa wymiana lampy właściwej (bańki), jej instalacja w kołpaku, na miejscu u kontrahenta. Zgodnie z zaleceniami producenta wraz z lampą należy równolegle wymienić chłodnicę – ulega naturalnemu zużyciu. Również kabel jest tym elementem, który podlega procesowi starzenia.

Brak jest podstaw do przyjęcia, że przyczyną powstania awarii był zanik napięcia zasilającego. Zaniki napięcia zasilającego mogły przyczynić się do skrócenia żywotności lampy, jednak nie były przyczyną usterki.

Dowód: opinia techniczna Zakładów (...) sp. z o.o. w K. k. 354-360 z załącznikami k. 361-367 i dokumentacją fotograficzną k. 368-371, opinia ustna biegłych na rozprawie w dn. 2.02.2016 r. k. 420-421, opinia uzupełniająca – odkodowanie i opisanie błędów logów k. 424-429, pismo z dn. 28.06.2016 r. – odpowiedź biegłych na pismo SO z dn. 30.05.2016 r. k. 486-489

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane powyżej dowody. Dokumentacja złożona do akt szkody oraz do akt sprawy została sporządzona przez uprawnione osoby w ramach ich kompetencji, w związku z czym stanowiła wiarygodny dowód w sprawie. Nie była również kwestionowana przez żadną ze stron. Wskazać należy, że rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie wymagało wiadomości specjalnych i w tym celu Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z Zakładów (...) sp. z o.o. w K.. Sporządzona przez biegłych opinia była jednoznaczna co do tego, że bezpośrednią przyczyną powstania usterki było zużycie lampy rentgenowskiej, które nastąpiło na skutek normalnego trybu zużycia, elementy wymienione w tomografie były elementami zużywalnymi, wymiennymi o krótszym czasie żywotności niż cały system tomografu komputerowego. Ponadto wykluczone zostało, że przyczyną powstania awarii był zanik napięcia zasilającego. Sporządzający opinię biegli podtrzymali wnioski zawarte w opinii podstawowej z dn. 30.09.2015 r. (k. 354) także po ustosunkowaniu się do uwag producenta T. zawartych w piśmie z dn. 12.07.2016 r. i wskazanych w nim nieprawidłowości w dekodowaniu logów błędów. Ustosunkowując się do zarzutów oraz treści w/w pisma biegli w sposób rzeczowy i szczegółowy wyjaśnili wątpliwości dotyczące użytego programu do odczytania błędów wskazując, że w procesie dekodowania błędów najistotniejsza jest baza kodów, którą zastosowali nie zaś oprogramowanie użyte do dekodowania błędów, a użyta przez nich aplikacja jest prawidłowa i powszechnie stosowana. Biegli wyjaśnili także, że zakres wyselekcjonowanych logów błędów potwierdził serwisant firmy (...) i na ich prośbę wygenerowane zostały kody błędów za okres 6 miesięcy przed awarią. Zwrócono również uwagę na okoliczność, iż tomograf nie był serwisowany przez ponad dwa lata co mogło wpłynąć na niekontrolowane, przedwczesne zużycie lampy. W ocenie Sądu całościowa opinia biegłych jest rzetelna, zupełna, logiczna i odpowiada na wszystkie istotne z punktu widzenia sprawy zagadnienia, dlatego też stanowiła pełnowartościowy dowód w sprawie. Opinia powyższa nie została skutecznie zakwestionowana przez powoda, brak było konkretnych zarzutów podważających dokonane przez biegłych ustalenia. Z powyższych względów Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego uznając go za zbędny do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Spornym pomiędzy stronami pozostawało czy w świetle łączącej ich umowy ubezpieczenia oraz Ogólnych warunków umowy pozwany ponosi odpowiedzialność za powstałą szkodę.

W myśl art. 805 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela przy ubezpieczeniu majątkowym polega na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, przy czym w przypadku ubezpieczeń majątkowych zakres ubezpieczenia i przesłanki wypłaty odszkodowania mają wynikać wprost z umowy.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie wykazało, iż bezpośrednią przyczyną powstania usterki w tomografie C. A. było zużycie lampy rentgenowskiej, które nastąpiło na skutek normalnego trybu zużycia. Element ten nie podlegał naprawie lecz całościowej wymianie na nowy, był to element zużywalny, którego czas żywotności był krótszy niż cały system tomografu komputerowego. Biegli sporządzający opinię w niniejszej sprawie wykluczyli również aby przyczyną powstania awarii urządzenia był zanik napięcia zasilającego, wskazując, że zaniki napięcia zasilającego mogły przyczynić się do skrócenia żywotności lampy, jednak nie były przyczyną usterki. Powyższe oznaczało, że brak jest możliwości przypisania pozwanemu odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie, ze względu na to, że tomograf C. A. należący do powoda uległ uszkodzeniu tego rodzaju, co do którego ochrona ubezpieczeniowa pozwanego została wyłączona na mocy ust. 2 pkt 6 klauzuli ubezpieczenia od ryzyka awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń lub aparatów stanowiącej załącznik nr 1 do umowy ubezpieczenia : uszkodzenie tomografu dotyczyło elementu wymiennalnego (lampy rentgenowskiej), który uległ naturalnemu zużyciu, a jego okres trwałości był krótszy od trwałości urządzenia. Tego rodzaju ustalenie wyłącza odpowiedzialność pozwanego i nie powoduje konieczności wypłaty odszkodowania na podstawie klauzuli dodatkowego ubezpieczenia mienia powoda od ryzyka awarii i uszkodzeń.

W świetle opinii biegłych brak było także podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego na podstawie klauzuli ubezpieczenia od szkód elektrycznych, którzy wykluczyli tę przyczynę jako źródło uszkodzenia tomografu. Analizowana opinia techniczna sporządzona przez biegłych dawała zdaniem Sądu Okręgowego podstawy do wydania rozstrzygnięcia końcowego w niniejszej sprawie, jest bowiem kategoryczna i wystarczająco wyjaśniła zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych.

Wobec nie wykazania przesłanek odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela powództwo podlegało oddaleniu o czym orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc obciążając nimi w całości powoda jako stronę przegrywającą spór.

Na zasądzone na rzecz pozwanego koszty postępowania złożyły się koszty zastępstwa radcowskiego w kwocie 3600 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U.2013.490), opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, oraz kwota 3 142,65 zł tytułem zwrotu wydatków w postępowaniu związanych ze sporządzeniem opinii przez biegłych.